

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2023-160

7.3.2023

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyrileggelse – hvem er eier? – konkurs – dispensasjon.

Klager ble ilagt gebyr for perioden 21.5.22 til og med 29.5.22. Forsikringen opphørte den 20.5.22 på grunn av manglende betaling. Gebyrileggelsen ble påklaget den 8.7.22 hvor klager viste til at det hadde skjedd noe ved en konkurs i 2013 og ba om å få kontakte advokaten som styrte konkursen. Trafikksforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og fant ikke grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt. Etter nemndas oppfatning hadde klager ikke sannsynliggjort at det registrerte eierforholdet til motorvognen er galt.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn.

Den 21.5.22 la forsikringsforetaket inn melding i TFFAuto, bransjens IT-system, at forsikringen ble brakt til opphør den 20.5.22.

Klager ble den 24.5.22 ilagt gebyr for uforsikret motorvogn.

Gebyrileggelsen ble påklaget den 8.7.22, og klager viste til at det hadde skjedd noe ved en konkurs i 2013, og klager ville komme i kontakt med advokaten som styrte konkursen.

I forbindelse med at gebyrileggelsen ble påklaget, forela Trafikksforsikringsforeningen saken til foretaket som viste til at det ble sendt purring og inkassovarsel, samt at det ble sendt ut SMS den 3.5. og 24.5. for å unngå inkasso.

Klager har i det vesentlige anført at gebyret er feil ilagt og har vist til at kjøretøyet ble solgt i forbindelse med en konkurs i 2013. Klager har sett seg nødt til å melde traktoren stjålet da han ikke får kontakt med advokaten. Klager lurer på om det ligger noe bak det faktum at advokaten ikke svarer klager (?).

Klager har videre vist til at han har meldt traktoren stjålet til foretaket. Videre har klager vist til at han må kontakte tingretten for å få tilsendt papirer vedrørende konkursen for å se om pengene har kommet frem. Klager ber om at kravet sendes til advokaten som ordnet med konkursen.

Trafikksforsikringsforeningen opprettholder gebyrileggelsen og har vist til at det ikke er dokumentert at kjøretøyet ble solgt i 2013. Klager er fremdeles oppført som offisiell eier. Videre har Trafikksforsikringsforeningen vist til at ved eierskifte av motorvogn er det tidligere eier som er ansvarlig for at meldingen om eierskifte blir innlevert, jf. forskrift om bruk av kjøretøy § 2-27.

Trafikksforsikringsforeningen har videre vist til at betalingsmislighold som utgangspunkt regnes som et forhold innenfor forsikringstakerens kontroll, og at det ikke er grunnlag for å endre gebyret.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet kom til at gebyret var korrekt ilagt, og at det ikke var grunnlag for dispensasjon.

Sekretariatets begrunnelse:

Vilkårene for gebyrileggelse

Etter bilansvarslova § 15 første punktum skal alle registreringspliktige kjøretøy være forsikret. Dersom forsikringsplikten ikke overholdes, skal Trafikksforsikringsforeningen ilegge eieren av kjøretøyet et gebyr, se bilansvarsloven § 17 a. Gebyret skal ilegges på bakgrunn av antall døgn kjøretøyet har vært uforsikret, se forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. §§ 4 og 5.

Du har anført at gebyret ikke kan ilegges fordi kjøretøyet ble solgt i forbindelse med en konkurs i 2013.

Det fremgår av opplysningene i TFFAuto at du var eier av kjøretøyet på tidspunktet gebyret ble ilagt.

Dersom man skal kunne gå vekk fra opplysningene som fremgår av kjøretøyregisteret, må det fremstå som overveiende sannsynlig at informasjonen som fremgår av registeret ikke gir uttrykk for den faktiske situasjonen. Finansklagenemnda Skade legger til grunn at det er den som fremsetter en påstand som har bevisbyrden, se blant annet **FinKN 2018-915**. Det innebærer vanligvis at vedkommende må gjøre det overveiende sannsynlig (mer enn 50 %) at det som påstås, er i samsvar med virkeligheten. Nemnda viser til at det er overvektsprinsippet som gjelder. Om dette viser nemnda til "Tvisteloven", kommentarutgave, Schei m.fl. s. 987.

Spørsmålet er derfor om du har dokumentert at det er overveiende sannsynlig at virkeligheten er en annen enn det som fremgår av TFFAuto.

I denne saken er det ikke dokumentert utover din påstand om at kjøretøyet ble solgt i forbindelse med en konkurs i 2013. Vi kan derfor ikke se at din påstand er tilstrekkelig for å sannsynliggjøre at du ikke var eier av kjøretøyet på tidspunktet gebyret ble ilagt.

Etter dette finner vi det ikke sannsynliggjort at eierforholdene i TFFAuto ikke var i tråd med virkeligheten, og informasjonen i registeret må derfor legges til grunn. Det fremgår av TFFAuto at du var eier av kjøretøyet som var forsikringspliktig i den aktuelle perioden, og gebyret anses derfor korrekt ilagt.

Vilkår for dispensasjon (hel eller delvis reduksjon av gebyret)

Dersom vilkårene for å ilegge gebyr er oppfylt, kan det bli et spørsmål om det er grunnlag for likevel å ettergi eller redusere gebyret.

Regler om dispensasjon er inntatt i bilansvarslova § 17 a annet ledd og gebyrforskriften § 9. Det følger av bestemmelsene at gebyret kan ettergis helt eller delvis. Forutsetningen for ettergivelse er at bruddet på plikten til å tegne forsikring må anses som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll".

Nemnda har i **FinKN 2020-189** uttalt følgende om utgangspunktet for vurderingen:

Det fremgår av forarbeidene til lovbestemmelsen (Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 pkt 15.10) at den forsikringspliktige er ansvarlig for alle forhold innenfor egen "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende er noe å bebreide. Alt som den forsikringspliktige selv har kunnet påvirke anses som kontrollerbart. Departementet uttaler videre at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger forhold utenfor den forsikringspliktiges forhold, påhviler den som påberoper seg en slik omstendighet.

Nemnda har i avgjørelse **FinKN 2019-373** uttalt at ordnet økonomi med evne og vilje til å betale sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, ligger innenfor hver enkelt sin "kontrollsfære", og at det følgelig er et forhold den enkelte er ansvarlig for og som kun i helt ekstraordinære tilfeller vil kunne åpne for dispensasjon fra ilagte gebyr. Som påpekt av nemnda i avgjørelse **FinKN 2021-592** er "dispensasjonsadgangen for betalingsmislighold etter gjeldende rett nærmest utelukket".

Foretaket har i saken lagt ved brev med varsel om opphør (purring) med betalingsfrist 5.5.22 samt varsel om inkasso med betalingsfrist 7.6.22. Foretaket har også vist til at det ble sendt SMS 3.5. og 24.5. for å unngå inkasso.

Så vidt vi forstår sakens faktum er purrebrev og varsel om inkasso sendt til riktige adresser ihht. opplysninger i Folkeregisteret. Vi legger derfor til grunn at du ut fra tilgjengelig informasjon hadde oppfordring til å bringe forsikringene i orden. Det må anses å ligge innenfor din kontroll som forsikringstaker å opprettholde forsikringsdekningen ved å sørge for betaling av riktig beløp til riktig tid. Vår vurdering er dermed at du ikke har sannsynliggjort at manglende betaling skyldtes forhold utenfor din kontroll, og det er da ikke grunnlag for dispensasjon.

Du har i klagen anført at kjøretøyet ble solgt i 2013, og at du ikke er eier. Som vist til over, er det ikke sannsynliggjort at eierforholdene som fremgår av TFFAuto er feil. Det fremgår av TFFAuto at kjøretøyet har vært forsikret hos Gjensidige siden 20.8.12 og frem til forsikringen opphørte den 20.5.22 på grunn av manglende betaling. Det er du som er oppført som eier, og det er du som synes å ha betalt forsikring siden 2012. Spørsmål om advokaten du har henvist til har gjort noe feil i forbindelse med en konkurs i 2013 er uansett ikke noe vi kan ta stilling til i denne saken.

Etter dette har vi kommet til at bruddet på forsikringsplikten ikke skyldes forhold som lå utenfor din kontroll. Gebyret kan derfor ikke ettergis, jf. bilansvarslova § 17 a annet ledd og forskriften § 9.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Hovedspørsmålet i saken er om klager, til tross for at han var registrert som eier i Motorvognregisteret, likevel ikke var den virkelige eieren av motorvognen i gebyrperioden.

Bilansvarslova bestemmer i § 15 at forsikringsplikten påhviler den som eier motorvognen. Nemnda har i flere avgjørelser uttalt at det er den reelle eieren som er ansvarlig. Har man både den rettslige og faktiske rådigheten over en motorvogn, regnes man i norsk rett som eier. Den som påstår at det registrerte eierforholdet er feil, har bevisbyrden for at motorvognen i virkeligheten eies av en annen. Vedkommende er nærmest til å sikre beviset for at eierforholdet er endret.

Det fremgår av Motorvognregisteret at klager har vært registrert som eier fra 2012. Han påstår at eierforholdet ble endret året etter i forbindelse med en konkurs og har i den forbindelse henvist til en navngitt advokat som skal ha vært bostyrer, men ikke sørget for å omregistrere motorvognen i forbindelse med et eierskifte.

Klager har gjennom saksforberedelsen ikke fremlagt noe som er egnet til å underbygge hans forklaring. Dersom kjøretøyet i 2013 ble overdratt til en annen person enn klageren, er det etter nemndas syn vanskelig å forstå hvorfor klager i alle de etterfølgende år har betalt forsikringspremien for motorvognen. Han har hatt ti år til å ordne opp i forholdet, men har tilsynelatende ikke utvist noen aktivitet. Etter at han ble varslet om og ilagt gebyr, valgte han også å betale skyldig premie. Gebyrileggelsen ble først påklaget mer enn en måned etter at han hadde brakt forsikringen i orden igjen.

Slik nemnda ser det, har klager ikke gjort det overveiende sannsynlig at det registrerte eierforholdet til motorvognen er galt, og han plikter derfor å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).